

JEDNACÍ A VOLEBNÍ ŘÁD

OBSAH:

Oddíl A. Všeobecná ustanovení

- Čl. 1. Účel řádu
- Čl. 2. Použití řádu
- Čl. 3. Usnášení a volby
- Čl. 4. Postup při volbách

Oddíl B. Jednání ve sborovém shromáždění

- Čl. 5. Hlasovací právo a seznam členů s hlasovacím právem
- Čl. 6. Svolání sborového shromáždění
- Čl. 7. Řízení sborového shromáždění a zápis
- Čl. 8. Volby ve sborovém shromáždění
- Čl. 9. Volba kazatelů (faráře a jáhna)
- Čl. 10. Řízení po volbě kazatele

Oddíl C. Jednání na konventech a synodu

- Čl. 11. Zasedání, veřejnost, poradci, přizvání odborníci, pozorovatelé
- Čl. 12. Zahájení shromáždění, jeho první úkoly a znění slibu
- Čl. 13. Základní organizační ustanovení o shromážděních
- Čl. 14. Základní ustanovení o pořadu jednání shromáždění
- Čl. 15. Návrhy a postup při jejich projednávání
- Čl. 16. Dotazy (interpelace)
- Čl. 17. Denní pořad
- Čl. 18. Rozprava, faktické poznámky a zprávy komisí
- Čl. 19. Skončení rozpravy
- Čl. 20. Záписы o zasedáních shromáždění a předsednictev

Oddíl D. Zvláštní ustanovení pro jednání synodu

- Čl. 21. Projednání předloh na synodu
- Čl. 22. Členové synodu s hlasem poradním (poradci)

Oddíl E. Komise synodu

- Čl. 23. Stálé komise synodu
- Čl. 24. Příležitostné komise synodu
- Čl. 25. Společná ustanovení pro oba druhy synodních komisí

Oddíl F. Zvláštní ustanovení pro jednání na konventech

- Čl. 26. Jednání na konventech

Oddíl G. Zvláštní ustanovení pro jednání generálního sněmu

Čl. 27. Jednání generálního sněmu

Oddíl H. Zvláštní ustanovení pro jednání a volby ve správních orgánech

Čl. 28. Jednání správních orgánů a povolání náhradníků

Čl. 29. Základní organizační ustanovení o správních orgánech a slib jejich členů

Čl. 30. Zápisy o zasedáních správních orgánů

Čl. 31. Volby ve správních orgánech

Oddíl J. Volby poslanců

Čl. 32. Volby poslanců a jejich náhradníků do shromáždění

Čl. 33. Hlášení volebních výsledků, uprázdnění poslaneckého mandátu a povolání náhradníků

Oddíl K. Jednání v jiných církevních orgánech

Čl. 34. Usnášení jiných církevních orgánů

Oddíl L. Závěrečná ustanovení

Čl. 35. Platnost řádu

Oddíl A. Všeobecná ustanovení

Čl. 1. Účel řádu

1. Jednací a volební řád shromáždění a správních orgánů Českobratrské církve evangelické (dále jednací a volební řád, ve zkratce JVŘ) určuje podrobná pravidla pro jednání, rozhodování a volby v církvi podle základních ustanovení církevního zřízení (CZ).
2. Pokud v tomto řádu není jednoznačně určen postup jednání, rozhoduje o něm shromáždění nebo orgán, který o věci jedná, nadpoloviční většinou přítomných členů.

Čl. 2. Použití řádu

1. Tento řád platí pro jednání shromáždění (sborová shromáždění, konventy a předsednictvo konventu, synod, předsednictvo synodu a generální sněm) a pro jednání ve správních orgánech (staršovstvech, seniorátních výborech a v synodní radě).
2. Použije se ho též při všech volbách v církvi konaných, zejména při volbách:
  - a. ve sborovém shromáždění při volbě kazatelů, staršovstva, revizorů sborového hospodaření a ve staršovstvu při volbě poslanců na konvent, kurátora, předsedy a dalších funkcionářů staršovstva,
  - b. na konventu při volbě předsednictva, seniora, seniorátního kurátora a dalších členů a náhradníků seniorátního výboru, revizorů seniorátního hospodaření, poslanců na synod, seniorátních kazatelů, členů a náhradníků seniorátní pastýřské rady a v seniorátním výboru při volbě předsedy a dalších funkcionářů

c. na synodu při volbě předsednictva, synodního seniora a synodního kurátora a dalších členů a náhradníků synodní rady, kazatelů povšechného sboru, revizorů celocírkevního hospodaření, členů a náhradníků církevní pastýřské rady a v synodní radě při volbě jejího předsedy.

3. Použije se ho též na synodu při ustavení do funkce vedoucího tajemníka Ústřední církevní kanceláře.

Čl. 3. Usnášení a volby

1. K právoplatnému jednání a usnášení je třeba přítomnosti nadpoloviční většiny členů, pokud není církevním zřízením nebo řády stanoveno jinak.

2. K platnosti usnesení a voleb je třeba, aby pro ně hlasovala nadpoloviční většina přítomných a k hlasování oprávněných členů (voličů), není-li CZ nebo řády stanoveno jinak.

3. Hlasuje se zvednutím ruky nebo povstáním (aklamací). Předseda hlasuje též. Žádá-li o to být jediný volič, hlasuje se tajně hlasovacími lístky. V průběhu volby konané aklamací se musí na návrh být i jediného voliče přejít k volbě tajně hlasovacími lístky a v průběhu tajné volby se musí na návrh být i jediného voliče přejít k volbě aklamací, pokud tomu žádný volič neodporuje. K hlasování lze též použít technické zařízení, jestliže je při jeho použití zaručena tajnost hlasování, spolehlivost při sčítání hlasů a kontrolovatelnost takového zařízení. Shromáždění schvaluje pravidla takového zařízení, případně jmenuje technické revizory.

4. Při tajné volbě je do počtu platných hlasů započten každý odevzdaný hlas, který byl voliči odevzdán, tedy i lístek prázdný. Při tajné volbě se kandidátovi nepřizná hlas, jehož obsah podle souhlasného názoru skrutátorů vzbuzuje pochybnosti. Vyřazen musí být takový lístek, který obsahuje více jmen, než kolik je předmětem volby.

5. Při rovnosti hlasů návrh není přijat, při rovnosti hlasů v užší volbě rozhodne los.

6. Tajně se hlasuje vždy při rozhodování:

a. o otázkách týkajících se členů shromáždění a správních orgánů, jestliže nejde jen o projev uznání a díky,

b. o stížnostech na správní orgány nebo jejich členy.

7. Při hlasování předsedající ohlásí výsledek ihned po jeho skončení. Vzejde-li při aklamaci pochybnost, zda pro návrh hlasovala potřebná většina, provede se z rozhodnutí předsedajícího nebo na návrh být i jediného voliče sčítání skrutátory. Při volbách ve shromáždění sčítají hlasy vždy nejméně 2 skrutátoři, zvolení při zahájení. Ve shromáždění sčítají hlasy vždy nejméně 2 skrutátoři, zvolení při zahájení.

8. Před tajnou volbou ve správních orgánech se zvolí dva skrutátoři, kteří hlasy sečtou.

Čl. 4. Postup při volbách

1. Při volbě předsedá člen předsednictva, který není navržen jako kandidát.

2. Zpravidla se volí každý funkcionář nebo poslanec zvlášť.

3. Při volbě náhradníků musí být výslovně stanoveno jejich pořadí.

4. Nedosáhne-li při první volbě nikdo z kandidátů nadpoloviční většiny a je-li volba značně roztržštěná, může se přistoupit se souhlasem nadpoloviční většiny přítomných členů na návrh předsedajícího nebo člena shromáždění nebo orgánu, v němž se volba provádí, k další volbě, při které nikdo není vázán výsledky první volby. Tento postup je možno též libovolně opakovat. Jinak se ihned přistoupí k užší volbě. Za značně roztržštěnou se považuje taková volba, při které alespoň 2 z kandidátů neobdrželi více než 20% odevzdaných hlasů.

5. Do užší volby budou pojeti jen dva kandidáti, kteří získali nejvíce hlasů, případně více takových kandidátů, pokud získali stejný počet hlasů. Zvolen je ten, kdo v této užší volbě dosáhne nadpoloviční většiny hlasů. Nedosáhne-li se takové většiny, volba mezi týmiž kandidáty se opakuje a zvolen je ten, kdo dosáhne nejvíce hlasů.

6. Se souhlasem nadpoloviční většiny přítomných členů shromáždění může být jen ve shromáždění a jen tajnou volbou voleno současně více církevních funkcionářů nebo poslanců. To neplatí při volbě členů a náhradníků seniorátního výboru a synodní rady. Zvoleni jsou ti, kdo dosáhnou v první volbě nadpoloviční většiny hlasů. Přitom rozhoduje pořadí podle počtu odevzdaných hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje užší volba. Jestliže není zvolen potřebný počet církevních funkcionářů nebo poslanců, provede se užší volba jenom na další (tedy i první) místo podle odst. 5 tohoto článku mezi dvěma kandidáty, kteří obdrželi nejvíce hlasů. Na zbývajících místech se zvolí každý církevní funkcionář nebo poslanec zvlášť.

7. Vyžadují-li se pro zvolení kandidáta alespoň dvě třetiny platných hlasů (§ 9,5 CZ), musí na to předsednictvo shromáždění předem upozornit. Nedosáhne-li takový kandidát v první volbě dvou třetin hlasů, je z další volby do téže funkce vyloučen; dále se postupuje podle odst. 4 a 5 tohoto článku.

Oddíl B. Jednání ve sborovém shromáždění

Čl. 5. Hlasovací právo a seznam členů s hlasovacím právem

1. Kazatelé ve sboru ustanovení (faráři a jáhnové) mají právo hlasovat mocí svého úřadu.

2. Právo hlasovat ve sborovém shromáždění mají dále členové (§ 1 CZ) zapsaní staršovstvem do seznamu členů s hlasovacím právem. Členové správní komise hlasují pouze tehdy, jsou-li členy příslušného farního sboru.

3. Členové jiných sborů, kteří se do sboru přistěhovali, nabývají hlasovacího práva ihned po zjištění, že byli zapsáni v seznamu členů s hlasovacím právem ve sboru, k němuž dříve náleželi.

4. V nově zřízených nebo sloučených sborech mají hlasovací právo všichni členové, kteří byli zapsáni v seznamu členů s hlasovacím právem ve sboru, k němuž dříve náleželi.

5. Každý farní sbor je povinen založit a trvale vést seznam členů s hlasovacím právem. Staršovstvo přezkoumá a opraví počátkem každého roku seznam členů s hlasovacím právem a vyloží jej pak nejméně 14 dnů před konáním každého sborového shromáždění k volnému nahlédnutí členům sboru.

6. Vyložení seznamu a výzva k podání námitek se ohlásí s potřebným poučením při hlavních bohoslužbách ve dvou nedělích po sobě jdoucích, nejméně 14 dnů před konáním sborového shromáždění.

7. Staršovstvo zapíše do tohoto seznamu všechny členy sboru starší 18 let, kteří se činně podílejí na životě sboru, především též účastí na jeho shromážděních.

8. Námitkami se může každý člen sboru domáhat, aby byl seznam opraven buď zápisem jeho osoby nebo dalších členů sboru, nebo vypuštěním členů neprávem zapsaných.

9. Staršovstvo přijímá námitky do šesti dnů před konáním sborového shromáždění a rozhodne o nich. Proti jeho rozhodnutí je přípustné odvolání podle § 18 CZ.

10. Bude-li námitkám nebo podanému odvolání vyhověno až po skončení sborového shromáždění, zůstanou přijatá usnesení a výsledky voleb v platnosti, jestliže hlasy, o kterých bylo takto rozhodnuto, nemohly ovlivnit výsledek hlasování.

Čl. 6. Svolání sborového shromáždění

1. Sborové shromáždění musí být staršovstvem svoláno nejméně jednou ročně, a to písemně nebo ohlášením při hlavních bohoslužbách ve dvou nedělních shromážděních po sobě jdoucích. Nemůže být svoláno na den, při němž je teprve ohlašováno, byť i po druhé. Sborové shromáždění se zpravidla koná v rámci hlavních nedělních bohoslužeb.
2. Jednací pořad každého zasedání musí být oznámen předem. Sborové shromáždění činí platná usnesení, za jakéhokoliv počtu přítomných členů. Tato okolnost musí být v pozvání nebo při ohlášení výslovně uvedena. Postup při volbě kazatele stanovuje čl. 9.
3. Sborové shromáždění, které projednává zprávu staršovstva o životě a stavu sboru a schvaluje účetní závěrku a rozpočet sboru, se musí konat nejpozději do 31. března následujícího roku.

Čl. 7. Řízení sborového shromáždění a zápis

1. Sborové shromáždění i volby v něm konané řídí jím zvolený předseda nebo místopředseda, pokud tímto řádem není stanoveno jinak (volba kazatele čl.9).
2. Sborové shromáždění zvolí hned na počátku zapisovatele, dva verifikátory zápisu a v případě potřeby nejméně dva skrutátory.
3. Na počátku jednání se všichni přítomní s hlasovacím právem podepíší vedle svého jména v seznamu členů s hlasovacím právem. Tento seznam se připojí k zápisu.
4. O každém sborovém shromáždění pořídí zapisovatel zápis obsahující údaj, jak bylo svoláno, jeho místo a den, jméno předsedy a zapisovatele, případně zvolených skrutátorů a verifikátorů zápisu, počet přítomných k hlasování oprávněných členů, dále pořad jednání a výsledky hlasování a voleb s uvedením počtu hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty.
5. Zápis podepíše zapisovatel (zapisovatelé), předseda a verifikátoři.
6. Opis zápisu o zasedání sborového shromáždění předseda staršovstva ověří a zašle jej do 14 dnů příslušnému seniorátnímu výboru.

Čl. 8. Volby ve sborovém shromáždění

1. Volby ve sborovém shromáždění se mohou platně konat jen tehdy, jestliže byly při svolání shromáždění řádně ohlášeny. Sborové shromáždění je oprávněno volit kazatele, staršovstvo včetně náhradníků a revizory sborového hospodaření.
2. Volby připravuje staršovstvo, případně s volební komisí, kterou si podle potřeby zřídí. Volba se koná zpravidla v jediném shromáždění.
3. Volby se mohou konat též na několika místech. V tom případě musí být pro každé z těchto míst zřízena místní volební komise, jejíhož předsedu a složení určí staršovstvo. Tato komise pouze sebere a sečte hlasy a zašle je v zapečetěné obálce se zápisem o volbě ústřední volební komisi v sídle sboru, zřízené staršovstvem. Tato komise provede konečné sečtení hlasů.
4. Koná-li se volba jen na jednom místě a je-li pouze jedna volební komise, může se volba podle předchozího ohlášení konat i po několik dní.
5. Hlas odevzdaný zástupcem, odeslaný poštou nebo doručený poslem je neplatný.
6. Při volbě celého staršovstva nebo při jeho doplnění může dosavadní staršovstvo, případně s volební komisí, kterou zřídí, vypracovat kandidátní listinu s uvedením jmen navrhovaných starších i náhradníků; potom lze se souhlasem nadpoloviční většiny sborového shromáždění volit touto kandidátní listinou. Každý volič může v listině kandidáty škrtnat a připsat jiné. Ti, kdo dosáhli nadpoloviční většiny hlasů, jsou v pořadí podle počtu získaných hlasů zvoleni buď za členy, nebo za náhradníky staršovstva. Při rovnosti hlasů rozhoduje užší volba. Není-li při této volbě zvolen dostatečný počet starších nebo

náhradníků, přistoupí se k nové volbě na každé místo zvlášť. Kandidátní listiny mohou být rozdány jen ve sborovém shromáždění před započítáním volby.

Čl. 9. Volba kazatelů (faráře a jáhna)

1. Volbu kazatele připraví staršovstvo prostřednictvím seniorátního výboru se synodní radou. Volba se může právoplatně konat teprve poté, co synodní rada vydá pokyn k volbě.
2. O vydání pokynu k volbě požádá staršovstvo synodní radu prostřednictvím seniorátního výboru, jakmile se s kandidátem dohodne na obsahu povolací listiny a dalších dohod, které s ní souvisejí, a připraví jejich písemný návrh.
3. Má-li být kazatel povolán k plné nebo částečné službě ve středisku Diakonie ČCE, s nímž příslušný farní sbor spolupracuje, může staršovstvo požádat o vydání pokynu k volbě až po uzavření písemné dohody o podmínkách služby kazatele ve středisku Diakonie ČCE s představenstvem střediska Diakonie ČCE.
4. Volbu koná sborové shromáždění, ohlášené nebo sezvané podle § 8 CZ a čl. 6 tohoto řádu. Volba se může platně konat jen tehdy, sejde-li se k ní nadpoloviční většina voličů zapsaných v seznamu členů s hlasovacím právem.
5. Nesejde-li se tato většina ve stanovenou dobu, může se volba vykonat za jakéhokoli počtu přítomných voličů po uplynutí půl hodiny od ohlášeného počátku shromáždění, bylo-li při svolání na tuto možnost upozorněno. Tato okolnost musí být v zápise o volbě uvedena.
6. Volebnímu shromáždění předsedá administrátor nebo druhý farář ve sboru nebo farář určený seniorem nebo delegovaný člen seniorátního výboru.
7. Při volbách na několika místech (čl. 8,3) se počítají většiny potřebné pro způsob a platnost voleb jako celek.
8. Při volbě kazatele společného pro více sborů, konají se volby současně v příslušných sborech a platí předešlá zásada odst. 7.
9. Při opakované volbě kazatele je jediným kandidátem dosavadní kazatel. Synodní radě se spolu se žádostí o vydání pokynu k volbě předkládá dosavadní povolací listina, případně dohoda o její změně.

Čl. 10. Řízení po volbě kazatele

1. Výsledky volby oznámí staršovstvo sboru při příštím bohoslužebném shromáždění. Zvolenému kandidátovi oznámí výsledek volby doručením povolací listiny, jejíž obsah byl dohodnut před volbou.
2. Potvrdí-li zvolený kandidát svým podpisem na povolací listině ve lhůtě jednoho měsíce od doručení povolací listiny, že volbu přijímá, podá staršovstvo prostřednictvím seniora žádost synodní radě o potvrzení volby. V opačném případě prohlásí synodní rada volbu za neplatnou.

Oddíl C. Jednání na konventech a synodu

Čl. 11. Zasedání, veřejnost, poradci, přizvaní odborníci, pozorovatelé

1. Konventy a synod se scházejí k řádnému zasedání obvykle v pravidelných obdobích, stanovených církevním zřízením. Zasedání musí být svolána písemně.
2. Svolává je na návrh předsednictva příslušný správní orgán. Není-li ho, nebo neplní-li svou povinnost, svolá je nadřízený správní orgán, v případě svolání synodu jeho předsednictvo.
3. Při svolání zasedání je třeba uvést v pozvánce pořad jednání.

4. Nemůže-li se některý člen zúčastnit zasedání, je povinen se včas omluvit svolavatel. Za něj bude vyslán náhradník příslušným správním orgánem.
5. Plenární zasedání jsou veřejná. Mohou být prohlášena za neveřejná, usnese-li se na tom nadpoloviční většina přítomných členů. Zasedání, ve kterých se projednává stížnost na správní orgán jsou neveřejná.
6. K veřejným zasedáním má každý přístup do vymezeného prostoru jako posluchač, musí se však zdržet jakýchkoli projevů. Po prohlášení shromáždění za neveřejné mohou se jednání zúčastnit jen poslanci a osoby shromážděním výslovně k tomu pozvané
7. Shromáždění jsou způsobilá jednat, volit a usnášet se, byla-li řádně svolána a je-li přítomna nadpoloviční většina členů.
8. Shromáždění může do svého zasedání pozvat i jiné členy církve jako poradce. Stane se tak na návrh předsednictva, příslušného správního orgánu, nebo člena shromáždění usnesením nadpoloviční většiny přítomných členů. Poradci se povolávají na každé zasedání zvlášť.
9. Poradce má právo se přihlásit v rozpravě o slovo a může předkládat návrhy.
10. Shromáždění může na své jednání nebo jeho část přizvat odborníky na shromážděním sledovanou nebo projednávanou činnost, udělit jim slovo a pokládat jim otázky související s projednávaným tématem. Přizvaní odborníci nemusejí být členy ČCE.
11. Shromáždění se též může usnést, že pozve členy jiných křesťanských církví jako pozorovatele a že vyzve k projevu i nečlena synodu. Pozorovatel může být shromážděním vyzván, aby je oslovil.
12. Shromáždění může zmocnit své předsednictvo nebo svůj správní orgán, aby pozval další osoby jako pozorovatele na příští zasedání shromáždění.

Čl. 12. Zahájení shromáždění, jeho první úkoly a znění slibu

1. Každé zasedání shromáždění zahajuje čtením oddílu Písma svatého, modlitbou a společnou písní některý člen shromáždění, určený schváleným programem nebo předsednictvem shromáždění. Každé zasedání se končí modlitbou.
2. Řádně svolané shromáždění řídí předsednictvo zvolené na počátku čtyřletého období shromáždění. Při prvním zasedání shromáždění zvoleného na nové čtyřleté období, řídí shromáždění do volby nového předsedy, předseda příslušného správního orgánu.
3. Předsedající zjišťuje presenci a oprávnění poslance. Počet takto zjištěných účastníků je rozhodující při posuzování schopnosti usnášet se.
4. Předsedající povolá náhradníky, je-li to třeba.
5. Jestliže se některý člen shromáždění nemůže pro nějakou překážku některé části zasedání zúčastnit, musí požádat na tu dobu o dovolenou. Žádost musí podat předsednictvu ihned, jakmile se o překážce dozví, a to před zahájením zasedání. O žádosti rozhodne předsednictvo. Povolenou dobu dovolené nemá poslanec překročit.
6. Členové shromáždění (konventu, synodu), při prvním zasedání po své volbě, složí slib do rukou předsedajícího. Členové shromáždění, kteří nastoupí do funkce později, a náhradníci později povolání složí slib v 1. zasedání, jehož se zúčastní.
7. Slib zní: "Slibuji před Bohem, že během své činnosti na konventu (synodu) budu svědomitě dbát svědeckví Písma svatého a ustanovení církevních řádů, aby tak církev ve všem rostla v toho, kterýž jest hlava, totiž v Krista."
8. Po složení slibu členů zvolí shromáždění zapisovatele, skrutátory a tři verifikátory zápisu. Zapisovatelé nemusí být členy shromáždění. Začíná-li nové čtyřleté období shromáždění, zvolí shromáždění nejprve předsedu. Po zvolení předsedy shromáždění řídí další volby a jednání tento předseda. Především se zvolí členové předsednictva shromáždění a ti se pak spolu s předsedou při řízení zasedání střídají. Členové předsednictva řeší otázky řízení

shromáždění dohodou. Jinak rozhoduje předseda.

9. Shromáždění může volit své komise k projednání různých otázek a k podání příslušného odůvodněného návrhu. O něm je pak možno hlasovat bez další rozpravy nebo po slyšení jednoho hlasu pro a jednoho proti. O případné rozpravě rozhodne shromáždění.

10. Shromáždění volí též stálé komise, jež pracují do příštího zasedání shromáždění, nebo po dobu, kterou shromáždění určí. Jejich úkoly určí a jejich práci řídí předsednictvo shromáždění.

Čl. 13. Základní organizační ustanovení o shromážděních

1. Předsedající předkládá návrh předsednictva na pořad jednání a plénum jej schválí nebo upraví. Předsedající řídí rozpravu podle církevního zřízení a tohoto řádu. Zahajuje ukončuje schůze, uděluje slovo, předkládá otázky k hlasování a vyhláší jeho výsledek. Bdí nad pořádkem a odpovídá za zákonnost veškerého jednání a usnášení. Má právo a povinnost zastavit takové jednání nebo usnášení, které přesahuje působnost příslušného shromáždění a důvody svého opatření dát protokolovat. Proti tomuto opatření má každý člen právo podat námitky; rozhodne o nich shromáždění.

2. Předsedající dbá, aby nikdo nebyl při svém projevu rušen. Jestliže řečník odbočuje od předmětu rozpravy nebo porušuje důstojnost shromáždění, má ho předsedající napomenout; nedbá-li napomenutí, může mu předsedající odejmout slovo. Předsedající má povinnost odejmout slovo při překročení povolené doby projevu.

3. Předsedající se rozpravy nezúčastní. Chce-li tak učinit, postoupí předsednictví jinému členu předsednictva, nebo není-li to možné, ujme se řízení se souhlasem shromáždění některý člen.

4. Předsedající má právo ze závažných důvodů zasedání přerušit, zvláště za účelem přesného zjištění faktického stavu, získání právních informací nebo za účelem porady předsednictva nebo neformální porady zástupců různých stanovisek.

5. Shromáždění se může usnést na svém odročení.

6. Shromáždění může rozhodnout o změně předsedajícího pro určitou část zasedání. Může tak učinit též z důvodů uvedených v odst. 2.

Čl. 14. Základní ustanovení o pořadu jednání shromáždění

1. Pořad jednání shromáždění připravuje jeho předsednictvo v součinnosti s příslušným správním orgánem a stanoví jeho přesný časový rozvrh. Řídí se přitom předpisy CZ o příslušnosti shromáždění. Zařadí na pořad otázky, které sledují základní zaměření práce příslušného církevního sboru, jeho vztah ke společnosti a hlavní úkoly, které by bylo třeba řešit v mezidobí do příštího zasedání shromáždění. Přihlédne přitom též k návrhům komisí shromáždění.

2. Na pořad zařadí všechny body, které byly řádně navrženy k projednání příslušnými nižšími shromážděními či orgány podle ustanovení CZ.

3. Před zahájením denního pořadu oznámí předsedající členům shromáždění všechny písemnosti, které došly od posledního zasedání.

Čl. 15. Návrhy a postup při jejich projednávání

1. Při návrzích předložených oprávněnými orgány a shromážděními církevních sborů se postupuje takto:

a. Návrhy musí být předloženy příslušnému správnímu orgánu nebo předsednictvu příslušného shromáždění ve stanoveném termínu před začátkem shromáždění.

b. Návrh, jehož uskutečnění vyžaduje finanční náklady, musí obsahovat přesné určení zdrojů, z nichž bude uskutečnění návrhu financováno. Pokud návrh toto určení neobsahuje, předsednictvo shromáždění vyřadí návrh z projednávání a podá v nejbližším zasedání shromáždění zprávu o svém rozhodnutí a o jeho důvodech.

c. Předsednictvo příslušného shromáždění nebo příslušný správní orgán předá došlé návrhy k projednání příslušné stálé komisi shromáždění. Komise v termínu stanoveném předsednictvem svěřené návrhy projedná, vypracuje k nim zdůvodněný návrh na jejich projednání ve shromáždění, případně vypracuje znění návrhu na usnesení.

d. Předsednictvo shromáždění nebo příslušný správní orgán v termínu pro rozeslání všech podkladů k jednání zašle členům shromáždění text došlých návrhů spolu s případným stanoviskem a doporučením komise.

e. Jednání a usnášení o těchto návrzích bude zařazeno v termínech podle schváleného programu shromáždění.

2. O pilných návrzích platí následující:

a. Pokud návrh je označen jako pilný, musí být jeho pilnost uznána hlasy nejméně dvou třetin přítomných.

b. Bude o něm jednáno přednostně ve vhodnou dobu stanovenou předsednictvem se zřetelem k závazným bodům celého jednání.

c. Pokud takový návrh bude přijat jen nadpoloviční většinou, jedná se o něm podle odst. 4.

3. Návrhy týkající se přímo a bezprostředně projednávané věci. O nich platí následující:

a. Musí být podány písemně předsednictvu před ukončením rozpravy o projednávané věci.

b. Návrh na usnesení musí být jasně a jednoznačně formulován.

c. Předsednictvo rozhodne, zda se přímo a bezprostředně týkají projednávané věci.

d. Předsednictvo o nich dá hlasovat po skončení rozpravy.

4. O samostatných návrzích platí následující:

Samostatné návrhy se týkají dalších otázek k projednávání, které nejsou zahrnuty ve schváleném programu. Písemný návrh předaný předsednictvu musí být podepsán na konventu deseti členy a na synodu dvaceti pěti členy. O jejich zařazení rozhodne shromáždění nadpoloviční většinou přítomných.

5. Návrhy obsahující stížnost na správní orgán. O nich platí následující:

a. Návrh musí být předsednictvu předložen písemně.

b. Předsednictvo rozhodne o termínu jeho projednávání, které nesmí být odloženo na další zasedání.

c. Návrh se projedná v neveřejném zasedání.

6. Pokud není shora stanoveno jinak, platí pro projednávání návrhů tato obecná ustanovení:

a. Předsednictvo zařadí projednávání návrhu do té části programu, s níž úzce souvisí.

b. Pokud souvislost chybí, zařadí jeho projednávání až po vyčerpání schváleného programu.

c. Pokud na jejich projednávání nezbude čas a zasedání se neusnese na prodloužení zasedací doby, odloží se jejich projednávání na příští zasedání.

d. Shromáždění se může usnést, že přeruší projednání návrhů v plénu a svěří jejich projednání a vypracování návrhů stálým komisím, případně příležitostným komisím.

e. Shromáždění se může usnést, že další projednávání odloží na příští zasedání s tím, že určí komisi, která v mezidobí návrh projedná a připraví doporučení k jeho dalšímu projednání.

f. Předsedající má povinnost pečovat o jasnou stylizaci návrhů a má dát slovo tomu, kdo navrhuje jasnější znění. Takový projev může trvat nejdéle 2 minuty.

- g. U návrhů, které mají ekonomický dopad, navrhovatel předpokládaný dopad vyčíslí.
7. O projednaných návrzích se musí hlasovat. Budou-li podány k původnímu návrhu některé z dále uvedených návrhů, hlasuje se o nich v tomto pořadí:
- o přechodu k dennímu pořádku (návrhem se dále nezabývat),
  - o odložení hlasování,
  - o návrzích opravných a dodatkových,
  - o původním návrhu s přijatými opravami a dodatky,
  - o původním návrhu,
  - o případném protinávrhu.
8. Byl-li v tomto pořadí, s výjimkou bodu c), některý návrh přijat, další hlasování odpadá.

Čl. 16. Dotazy (interpelace)

1. Každý člen shromáždění má právo informovat se o věci, která není na denním pořádku, písemným nebo ústním dotazem (interpelací), adresovaným předsednictvu. Tyto dotazy je nutno zodpovědět nejpozději v příštím zasedání. Rozprava již zahájená nesmí být dotazem přerušena, leč by se dotaz týkal předmětu, o němž se právě jedná.

Čl. 17. Denní pořad

1. Denní pořad stanovený podle přijatého celkového pořádku jednání má předsedající oznámit shromáždění, pokud je to možné, v předcházejícím zasedání. Jsou-li proti tomuto pořádku podány námitky, rozhodne o nich shromáždění samo. Předsednictvo nejprve zodpoví případné dotazy (interpelace) z předchozího zasedání; shromáždění pak projedná nejprve připravené předlohy, pokud samo neurčí jinak (čl. 14).

Čl. 18. Rozprava, faktické poznámky a zprávy komisí

- Řečníci mluví z řečniště v pořadí, v jakém se přihlásili. Přihlášku k projevu s uvedením jeho zaměření nebo bodu projednávané zprávy je třeba podat písemně předsedajícímu; řečník je povolán k projevu podle postupu rozpravy a podle pořadí podané přihlášky.
- Předsednictvo shromáždění může pro část zasedání nebo i pro celé zasedání povolit též ústní přihlášky k projevu a připustit projevy z místa, kde přihlášení řečníci sedí. O těchto a jiných otázkách rozhoduje s konečnou platností shromáždění nadpoloviční většinou přítomných členů.
- Nikdo nesmí o témž předmětu mluvit více než dvakrát, pokud shromáždění nepovolí výjimku. Délka projevu nesmí bez svolení shromáždění přesáhnout pět minut. Shromáždění může délku projevů v rozpravě časově omezit.
- Mimo pořadí lze udělit slovo těm, kteří chtějí podat návrh na ukončení rozpravy nebo připomenout ustanovení CZ či tohoto řádu, případně chtějí opravit osobní nebo věcné nesrovnalosti s upozorněním, že pronesou jen faktickou poznámku. Délka takových projevů nesmí přesáhnout 1 minutu. Předsednictvo může určit vhodný způsob kontroly délky projevu; v tom případě seznámí s ním předem členy shromáždění.
- Předsedové nebo referenti komisí shromáždění, kteří již podali zprávu a návrhy z komisí (čl. 25,5) mají právo promluvit ještě dvakrát: jednou za rozpravy a jednou po jejím skončení. Žádný z těchto projevů nesmí být delší než 5 minut. Odpovědi na dotazy ke zprávě komise se do této doby nepočítají.

Čl. 19. Skončení rozpravy

1. Rozprava může být shromážděním kdykoli prohlášena za skončenou. Skončit musí, uplynula-li doba pro ni určená v přijatém programu jednání. Navrhuje-li některý člen shromáždění, aby byla rozprava skončena, může proti takovému návrhu vystoupit jeden řečník mimo pořadí přihlášených ke slovu. Takový projev nesmí překročit 1 minutu. Hlásí-li se za týmž účelem o slovo více řečníků, urychleně se dohodnou, kdo z nich promluví. Nedohodnou-li se, určí jednoho z nich předsedající. Po tomto projevu dá předsedající o přijetí návrhu na skončení rozpravy hlasovat. Je-li návrh na skončení rozpravy přijat, mohou promluvit již jen řečníci přihlášení do rozpravy před podáním návrhu na skončení rozpravy, pokud neuplynula doba určená pro rozpravu podle přijatého programu jednání.
2. Po skončení rozpravy dá předsedající hlasovat o způsobu projednání návrhů podaných v rozpravě.

Čl. 20. Zápisy o zasedáních shromáždění a předsednictev

1. O každém zasedání bude vyhotoven zápis obsahující údaj, jakým způsobem bylo zasedání svoláno, jeho místo a den, jméno předsedajícího a zapisovatelů, (seznam přítomných a počet nepřítomných), předměty a pořadí jednání, podstatný obsah rozpravy, otázky předložené k hlasování a výsledek hlasování, popřípadě i protesty, ohrazení a odvolání.
2. O neveřejných zasedáních a o jednáních a stížnostech na úřední jednání správních orgánů nebo jejich členů se vyhotoví zvláštní zápisy.
3. Ke všem zápisům se připojí všechny předlohy, písemné návrhy, zprávy správního orgánu, stálých komisí a případně zřízených komisí i zvukové záznamy o jednání, byly-li pořízeny. Byla-li podána stížnost na správní orgán nebo jeho člena (členy), připojí se tato stížnost k zápisu s případnými přílohami, a to v prvopise nebo v úplném ověřeném opise.
4. Protesty a odchýlná stanoviska mohou být přiloženy k zápisu jen tehdy, jestliže byl v zasedání samém vysloven návrh je přiložit a označen jejich obsah a jestliže byly odevzdány předsednictvu před skončením zasedání; jinak se k nim nepřihlédne.
5. Zápis podepíší zapisovatelé, verifikátoři a předseda shromáždění, který v případě potřeby nařídí opravu nebo doplnění zápisu podle pořízeného zvukového záznamu. Shromáždění může pověřit pořízením zápisu i nečlena shromáždění.
6. Originál zápisu se uloží u příslušného správního orgánu. Opis zápisu o zasedání konventu se zašle do 14 dnů synodní radě, odpovědný je za to předseda shromáždění.
7. Opisy a výpisy ze zápisů ověřuje svým podpisem představitel správního orgánu; připojí otisk úředního razítka.

Oddíl D. Zvláštní ustanovení pro jednání synodu

Čl. 21. Projednání předloh na synodu

1. Předlohy se projednají i v tom případě, jestliže se některá staršovstva nebo konventy k zaslaným návrhům nevyjádřily; výjimku činí případy výslovně uvedené v CZ (§ 26,6a CZ).

Čl. 22. Členové synodu s hlasem poradním

A. Poradci synodu jsou:

1. vedoucí tajemník ÚCK
2. po třech:
  - a. zástupci mládeže ČCE zvolení podle ŘVVC,

b. studenti UK ETF (členové ČCE), kteří jsou podle Řádu pro studenty bohosloví registrováni jako zájemci o práci církve nebo zapsáni do seznamu kandidátů služby v církvi,

c. zástupci Diakonie ČCE,

3. dva zástupci JJ (vedoucí podpůrného odboru a vedoucí stavebního odboru),

4. jeden zástupce EA,

5. právní poradce předsednictva synodu.

Zástupce podle bodů 2a, 2b, 2c a 4 zvolí příslušná grémia na svých schůzích a oznámí jejich jména předsednictvu synodu a synodní radě. U Diakonie ČCE jsou předseda její dozorcí rady a správní rady virilními poradci, zbývajících poradce volí shromáždění Diakonie. Právního poradce předsednictva synodu navrhuje předsednictvo synodu po dohodě s PO právním. dohodě s PO právním.

B. Synod může povolat další poradce z řad členů církve.

C. Poradci po svém povolání skládají slib členů synodu a při neveřejných zasedáních synodu se mohou účastnit jednání jako osoby výslovně k tomu synodem pozvané (Čl. 11,6).

Oddíl E. Komise synodu

Čl. 23. Stálé komise synodu

1. Při ustavujícím zasedání synodu, případně kdykoliv podle potřeby zřizuje synod na své funkční období své stálé komise. Jim svěřuje k projednávání a vypracování návrhů jednak došlé návrhy, případně další úkoly.

2. Pro činnost stálých komisí synodu platí:

a. Synod rozhodne o počtu a zaměření komisí, o počtu jejich členů na návrh předsednictva nebo členů synodu anebo synodní rady.

b. Každý člen synodu má právo pracovat v některé jeho stálé komisi.

c. Synod se usnáší o rozdělení svých členů do stálých komisí. Přihlíží při tom podle možností k přání členů a vysílajícího shromáždění. Usnese se o tom též při povolání náhradníků.

d. Komise pracují jak v mezidobích synodních zasedání, tak i při přerušení plenárního zasedání v době zasedání synodu.

e. K věcem, které jim byly svěřeny k projednání, jsou komise oprávněny předkládat synodu k projednání zdůvodněné návrhy.

f. Pokud při různém názoru komisí nebude dosaženo dohody a synodu nebude k rozhodování předložen jeden společný návrh, rozhodne předsednictvo synodu o vzájemném poměru návrhů komisí a o pořadí, v němž synodu předloží návrhy komisí k hlasování.

Čl. 24. Příležitostné komise synodu

1. Synod zřizuje své příležitostné komise podle potřeby na projednání určitého úkolu. Pro činnost těchto příležitostných komisí platí:

a. Komise je povolána na řešení určitého úkolu. Její činnost skončí vyřešením uloženého úkolu nebo usnesením synodu.

b. Komise s určením úkolů zřizuje synod a určí počet jejich členů.

c. Synod volbou pověří členy komise s přihlédnutím k danému tématu.

d. Komise podle charakteru úkolu pracuje v době zasedání synodu, případně i v mezidobí mezi jeho zasedáními.

e. O vyřešeném úkolu vypracuje komise zprávu, případně návrh na usnesení a předá jej předsednictvu synodu.

Čl. 25. Společná ustanovení pro synodní komise

1. Komise podléhají synodu. Předsednictvo synodu jim napomáhá v jejich práci. Synod je oprávněn kdykoliv synodní komise doplnit, odvolat jejich členy nebo zastavit jejich práci.
2. Každá komise se ustaví volbou předsedy, referenta a zapisovatele. Ustavující schůzi řídí její nejstarší člen. Zvolení předsedové komisi podají předsedovi synodu zprávu o výsledku volby.
3. Komise je schopna se usnášet, pokud je přítomna více jak polovina jejich členů. rozhoduje nadpoloviční většina přítomných členů.
4. O průběhu jednání pořizuje komise zápis. V něm shrne výsledky jednání a případné návrhy. Podepsaný zápis předává předseda předsednictvu synodu, které zpravidla písemně ve vhodnou dobu informuje členy synodu. Předsednictvo může požadovat průběžnou informaci o postupu jednání v komisi.
5. Předsedové komisi, nebo v jejich zastoupení referenti, odůvodňují návrhy komise před plénem synodu ústně. Jejich referáty nesmějí trvat déle než 30 minut, pokud synod neurčí jinak.
6. Každá komise má právo žádat zástupce těch církevních orgánů, jichž se návrh týká, nebo od nichž návrh pochází, aby se zúčastnili jednání komise s hlasem poradním a podávali potřebná vysvětlení. Může též povolát ke spolupráci odborníky a to i nečleny ČCE.
7. Členové synodní rady a předsednictva synodu (kromě komise do které jsou voleni s hlasem rozhodujícím) a všichni poradci synodu mají právo účastnit se jednání ve všech komisích s hlasem poradním.

Oddíl F. Zvláštní ustanovení pro jednání na konventech

Čl. 26. Jednání na konventech

1. Ustanovení oddílu D se může přiměřeně použít se souhlasem konventu i pro jeho zasedání.
2. O volbě členů a náhradníků seniorátního výboru se sepíše zvláštní zápis; dosavadní seniorátní výbor jej neprodleně zašle synodní radě k potvrzení volby. Zároveň sdělí synodní radě návrh na počátek funkčního období nově zvolených.

Oddíl G. Zvláštní ustanovení pro jednání generálního sněmu

Čl. 27. Jednání generálního sněmu

1. Generální sněm jedná, volí a rozhoduje obdobně podle ustanovení platných pro zasedání synodu. Je však oprávněn stanovit odchylky od tohoto řádu.

Oddíl H. Zvláštní ustanovení pro jednání a volby ve správních orgánech

Čl. 28. Jednání správních orgánů a povolání náhradníků

1. Správní orgány (staršovstva, seniorátní výbory, synodní rada a příslušné správní komise (§ 10 CZ) jednají a rozhodují podle ustanovení církevního zřízení a řádů; v tomto rámci dbají směrnic usnesených příslušným shromážděním.

2. Scházejí se k řádným zasedáním v pravidelných obdobích, a to:
  - a. staršovstvo nejméně desetkrát,
  - b. seniorátní výbor nejméně šestkrát,
  - c. synodní rada nejméně dvacetkrát,v roce.
3. Mimořádné zasedání musí být svoláno, požádá-li o to aspoň třetina členů orgánu.
4. Správní orgány svolává jejich předseda k řádným i mimořádným zasedáním, a to písemně. Správní orgán si však může určit sám podle místních poměrů způsob, jak má být svoláván.
5. Správní orgán je způsobilý jednat a usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Schůze jsou neveřejné.
6. Každé zasedání se zahajuje a končí modlitbou.
7. Nemůže-li se člen správního orgánu zúčastnit zasedání je povinen se včas omluvit.
8. K jednání správních orgánů mohou být zváni i náhradníci, event. další církevní pracovníci, avšak jen s poradním hlasem.

Čl. 29. Základní organizační ustanovení o správních orgánech a slib jejich členů

1. Nově zvolení členové správního orgánu skládají po svém zvolení slib, jehož znění je obdobné slibu členů shromáždění (čl. 12,7). Lze použít i znění slibu podle Agendy ČCE.
2. Starší sboru složí slib při nedělním bohoslužebném shromáždění podáním ruky členu seniorátního výboru.
3. Členové a náhradníci seniorátního výboru složí slib do rukou členu synodní rady, zpravidla v bohoslužebném shromáždění.
4. Členové synodní rady složí slib do rukou předsedy nebo členu předsednictva synodu. Náhradníci složí slib po svém povolání do synodní rady do rukou předsedy nebo členu předsednictva synodu.
5. Členové správní komise (§ 10 CZ) složí po svém jmenování slib do rukou členu správního orgánu, který je jmenoval.
6. Zasedání správního orgánu řídí předseda. Navrhuje pořad jednání, řídí rozpravu podle církevního zřízení a jednacího a volebního řádu, uděluje slovo, předkládá otázky k hlasování a vyhláší jeho výsledek. Bdí nad pořádkem a zákonností veškerého jednání a usnášení. Má právo a povinnost zastavit takové jednání nebo usnášení, které přesahuje působnost příslušného orgánu, nebo je v rozporu s Církevním zřízením a řády, a důvody svého opatření dát protokolovat.
7. Proti takovému opatření má každý člen právo vznést námitky, o nichž správní orgán rozhodne hlasováním.
8. Předseda má právo přerušit jednání z důležitých důvodů, zejména za účelem přesného zjištění faktického stavu, získání právních informací nebo neformální porady zástupců různých názorů.

Čl. 30. Zápisy o zasedáních správních orgánů

O každém zasedání se vyhotoví zápis obsahující obdobné údaje jako zápis o zasedání shromáždění (čl. 20). Zápis podepíše předseda, zapisovatel a další člen zasedání.

Čl. 31. Volby ve správních orgánech

1. Volby ve správních orgánech se mohou konat jen tehdy, jestliže bylo volební zasedání správního orgánu ohlášeno podle § 8 CZ nebo jestliže byli všichni členové do zasedání označeného jako volební včas písemně pozváni nejméně týden předem.

2. Volby řídí předseda správního orgánu nebo jeho místopředseda, není-li to možné, ujme se řízení věkem nejstarší člen.

Oddíl J. Volby poslanců

Čl. 32. Volby poslanců a jejich náhradníků do shromáždění

1. Každé shromáždění oprávněné k volbě poslanců do vyšších shromáždění je povinno provést volby poslanců a jejich náhradníků za podmínek stanovených církevním zřízením včas před začátkem příštího volebního období nebo jakmile se místa dosavadních poslanců nebo jejich náhradníků uprázdní.

2. Zvolený poslanec ani náhradník nemůže být před uplynutím svého funkčního období odvolán mimo případy řízení podle řádu pastýřské služby. Zánikem úřadu kazatele nebo staršího sboru mandát zaniká. Mandát poslance na konvent zaniká přechodem poslance do jiného sboru. Mandát poslance na synod zaniká přechodem poslance do sboru v jiném seniorátě. Zvolený poslanec podává resignaci správnímu orgánu sboru, který ho zvolil.

Čl. 33. Hlášení volebních výsledků, uprázdnění poslaneckého mandátu a povolání náhradníků

1. Výsledek volby ohlásí příslušný správní orgán do 14 dnů v protokole nadřízenému správnímu orgánu. Ten neprodleně informuje předsedu shromáždění.

2. Stejně ohlásí každé uprázdnění poslaneckého mandátu a povolání náhradníků.

3. V době zasedání shromáždění rozhoduje o povolání náhradníků předsednictvo.

Oddíl K. Jednání v jiných církevních orgánech

Čl. 34. Usnášení jiných církevních orgánů

1. Jiné církevní orgány zřízené podle církevního zřízení a řádů (jako zvláštní zařízení církevní služby případně s vlastní právní subjektivitou, předsednictva konventů a předsednictvo synodu, shromáždění a představenstva Jeronymovy jednoty, poradní odbory a komise zřízené správními orgány, komise konventů a synodu) používají při své činnosti ustanovení tohoto řádu obdobně, pokud není usnesením synodu rozhodnuto jinak.

Oddíl L. Závěrečná ustanovení

Čl. 35. Platnost řádu

Tento řád usnesl na svém 1.zasedání 31. synod ČCE. Platnosti nabyl dnem vyhlášení synodní radou dne 18.6.2003. Tím dnem pozbyl platnosti dosavadní Jednací a volební řád, usnesený 28. pokračujícím synodem dne 12.11.1994 a řád vyhlášený SR k 18.9.2002.

Tento řád je ve znění platném po 4. zasedání 32. synodu ČCE.